

Familie- og kulturkomiteen

Deres referanse:
[Navn]

Vår referanse:
Kaja Linde

Saksnummer:
[Nummer]

Dato:
16.04.2026

Høring – Representantforslag om strakstiltak for å sikre norsk film- og serieproduksjon og hindre kompetanseflukt fra bransjen

Norsk Journalistlag (NJ) er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, medarbeidere som produserer for redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å jobbe i media. Vi ivaretar medlemmenes interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og ytringsfriheten. Vi har om lag 8 600 medlemmer over hele landet.

Innledningsvis ønsker vi å understreke at vi deler forslagsstillernes beskrivelse av situasjonen norsk film- og seriebransje står i og at vi støtter forslagene til strakstiltak.

I det følgende vil vi særlig knytte noen kommentarer til insentivordningen for film- og serieproduksjoner. Kort oppsummert mener vi at rammen bør heves og at ordningen på sikt bør utvides til også å omfatte «ikke-manusbaserte» produksjoner, som til tross for at de ikke er basert på skrevne replikker, er nøye planlagte og baserer seg på manus for hvilke norske historier man ønsker å fortelle. Disse produksjonene er ikke bare viktige for norsk historie, kultur og samfunnsforhold, men også for norsk næringsliv.

Vi viser i den forbindelse til vårt høringssvar til Kultur- og likestillingsdepartementets forslag til endringer i kringkastingsforskriften om investeringsplikt for audiovisuelle bestillingstjenester, som vi for øvrig støtter, datert 27. mars 2026, der vi begrunner hvorfor ordningen bør utvides til å omfatte «ikke-manusbaserte» produksjoner:

«Vi støtter at det innføres en investeringsplikt for å bidra til en stabil og forutsigbar finansiering av norske audiovisuelle produksjoner og viser i den forbindelse til vårt høringssvar av 10. januar 2023 (referanse 22/4461).

I det følgende ønsker vi å knytte noen kommentarer til merknaden fra stortingsflertallet i Innst. 117 L (2024-2025), og som departementet gjengir i høringsnotatet, herunder at vilkårene som stilles i kringkastingsloven § 2-23 andre ledd, samlet sett innebærer at «norske audiovisuelle verk» tilsvarer definisjonen av «kulturprodukt» i forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon §

1-3 bokstav c. og at definisjonen ekskluderer ikke-manusbaserte produksjoner og underholdningsprogrammer.

Vi ønsker å understreke at mange «ikke-manusbaserte» produksjoner er nøye planlagte og baserer seg på manus for hvilke norske historier man ønsker å fortelle, selv om de ikke har skrevne replikker. Farmen, 71 grader nord, Sommerhytta, Stjernekamp og Kompani Lauritzen er eksempler på norskutviklede formater som er basert på manus, og som speiler norsk historie, kultur eller samfunnsforhold og der handlingen utspiller seg i Norge, jf. Forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon §1-4. Vi mener derfor at disse produksjonene oppfyller tre av fire vilkår i kulturtesten og at denne typen produksjoner bør være omfattet av definisjonen «kulturprodukt».

Av samme grunn mener vi at denne typen produksjoner også bør kvalifisere til støtte under insentivordningen for film- og serieproduksjoner, som stortingsflertallet selv fremhever at må sees i sammenheng med investeringsplikten. Formålet med ordningen er nettopp å bidra til å øke antallet store internasjonale film- og serieproduksjoner i Norge, for å fremme kultur, historie og natur. Norskutviklede reality- og underholdningsformater er attraktive internasjonalt, og blant de mest eksporterte norske TV-konseptene. Dette er en voksende næring i Norge, som sysselsetter mange tv-arbeidere. Samtidig er det en bransje under sterkt press, med lave marginer, liten forutsigbarhet og stor grad av midlertidighet. Vi jobber for at bransjen skal ha mer stabile forutsetninger og med det kunne gi flere faste arbeidsplasser. En sjangernøytral insentivordning vil sikre at norske audiovisuelle produksjoner får like rammevilkår.

Til sist ønsker vi å vise til [Evalueringen av insentivordningen for film- og serieproduksjoner](#), der Oslo Economics blant annet konkluderer med at ordningen har stimulert til økt økonomisk aktivitet, både i filmbransjen og i ulike næringer i regionene hvor produksjonene har foregått. Vi understreker at dette i aller høyeste grad er tilfelle også for mange underholdnings- og realityprogrammer, som ofte:

- har lange opptaksperioder i Norge
- kjøper store mengder tjenester lokalt (overnatting, transport, mat og lokasjoner)
- gir profileringsverdi for regionene.

Vi mener dette er av stor betydning for regionene hvor innspillingene finner sted og mener det er av avgjørende betydning at også slike produksjoner kan kvalifisere for tilskudd. Hvis ikke risikerer vi at flere produksjoner flytter utenlands, fordi det er rimeligere, med de uheldige konsekvensene det vil ha for norsk næringsliv».

Vi understreker at vi støtter at det innføres en investeringsplikt, med planlagt ikrafttredelse 1. januar 2027, og forslagene til strakstiltak, men vi ber komiteen på sikt vurdere om disse ordningene også skal utvides til å omfatte «ikke-manusbaserte» produksjoner.

Vennlig hilsen,

Margrethe Håland Solheim
Nestleder

Kaja Linde
Politisk rådgiver/samfunnskontakt

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.